

**संस्कृतविभागः**

**यस्.आर्.आर् & सि.वि.आर् प्रभुत्वकलाशाला  
(स्वयंप्रतिपत्तिः)**

**विजयवाडा**

**BOARD OF STUDIES**

**2018-19**

**DEPARTMENT OF SAMSKRUTAM**

**S.R.R & C.V.R GOVERNMENT DEGREE COLLEGE  
(AUTONOMOUS)**

**VIJAYAWADA**

**SRR & CVR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE  
(AUTONOMOUS) Vijayawada 520004**

**Minutes of the meeting of the Board of Studies in the subject of  
SANSKRIT**

The meeting of the Board of Studies in the subject of SANSKRIT was held on **16 March 2018** in Room No 107, SRR & CVR Government Degree College (Autonomous), Vijayawada 520004.

The following members attended the meeting:

1. Dr. I. Srinivasa Rao (In-charge of the Department & Chairman, BoS)
2. Dr. M. Sivaram, Andhra Loyola College, Vijayawada (University Nominee)
3. Dr. D. N. Deekshit, Hindu college, Guntur (Subject Expert)
4. Dr. D. Ramakrishna, Maris Stella College, Vijayawada (Subject Expert)
5. Dr. U. V. Ramana Murthy, Member, Central Sanskrit Board (Special Member)

**Agenda:**

Item 1: Approval of syllabus for Semester III for the academic year 2018-19

Item 2: Approval for any modifications suggested for I and II Semesters for 2018-19

Item 2: Approval of Question paper blue print and model paper

Item 3: Approval of list of paper setters and examiners

Item 4: Any other item with the approval of the chair.

The Chairperson, Board of Studies welcomed the members and initiated discussion on the syllabus for III semester. He apprised the members of the syllabus adopted by all the universities, the additional reading material incorporated for project work and seminar, and the recommended evaluation ratio for internal and external examinations, which is 40:60. The members discussed the common core syllabus, and the suggested question paper model, and unanimously resolved the following:

**Resolutions:**

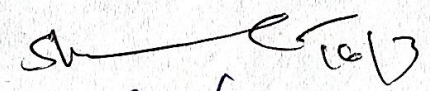
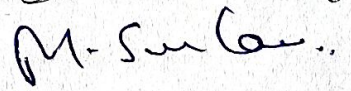
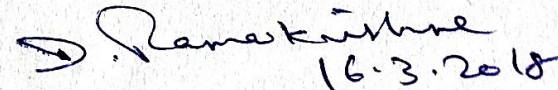
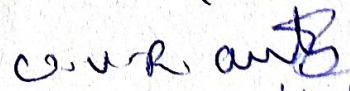
1. Resolved to adopt the present University CBCS syllabus for semester III with the suggested modifications.
2. Resolved to defer any modifications for I and II semesters, and continue the present syllabus for the next academic year.
3. Resolved to approve the division of marks for internal and external examination as 40:60 as recommended by the CCE.
4. Resolved to approve the suggested blue print and model paper.
5. Resolved to approve the list of paper setters and examiners submitted by the department.

Syllabi, Question Paper Blue Prints and Model Question Papers have been appended at the end.

**List of paper setters and examiners**

1. Dr. P. Umamaheswara Rao, Dr. V. S. Krishna Govt. Degree College, Visakhapatnam
2. Dr. R. Kameswara Sarma, Govt. Arts College, Rajahmundry
3. Dr. Srivalli, Govt. Arts College, Rajahmundry
4. Dr. D. N. Deekshit, Hindu College, Guntur
5. Dr. M. Sivaram, Andhra Loyola College, Vijayawada
6. Dr. Dhulipala Ramakrishna, Maris Stella College, Vijayawada
7. Dr. U. V. Ramana Murthy, Sarada College, Vijayawada

**Signature of the members of the Board of Studies:**

Name	Position	Signature
1. Dr. I. Srinivasa Rao	Chairperson	
2. Dr. M. Sivaram	University Nominee	
3. Dr. D. N. Deekshit	External Expert	
4. Dr. D. Ramakrishna	External Expert	 16-3-2018
5. Dr. U V Ramana Murthy	Special Member	 16-3-2018

-----Syllabus for CBCS Semester I-----

SEMESTER -1, PAPER – I POETRY, PROSE AND GRAMMAR - I

Unit – I	Old poetry	1. ABHIJNAANAM Ramayanam – Kishkindhaa Kaanda 6 <sup>th</sup> Canto 1- 27 Slokas 2. AATITHYAM Bhaagavatam – IX Skandha - 21 <sup>st</sup> Adhyaaya – 1 – 36 Slokas
Unit – II	Modern Poetry	1. UNNATI From Bharatee Bhushanam by Dr D.N.Deekshit pp66 – 68  2. VIVIKTA PUSHPA KARANDAH By Dr Rani Sadasiva Murthy, Selected Stanzas – 14
UNIT – III	PROSE	MOORKHATAA APAREEKSHITAKAARAKAM OF PANCHARANTRAM Murkha Murkha Brahmana Katha & Murkha Pandita Katha pp734-743 Published by Krishnadas Academy, Varanasi
UNIT IV	GRAMMAR	1. शब्दाः (declensions) देवः, कविः, भानुः, धातृ, पितृ, गो  2. धातवः (conjugations) भू , गम् , स्था , दृशिर् , पठ् , लिख् (वर्तमाने लट्, अनद्यतन लङ्, भविष्यति लृट्, आशिषि लोट्, विधिलिङ्)
UNIT – V	GRAMMAR -	1. सन्धयः (sandhi) (अच् सन्धि प्रभेदाः) सवर्णदीर्घः, अव्ययीभावः , गुण , वृद्धि , यणादेश सन्धयः 2.समासाः (samasa) द्वन्द्व, तत्पुरुष , कर्मधारय, द्विगु Translation - Vande Mataram and selected poems (Assignment/Seminar only)

Prescribed

Text Book : Viswabhaxathi-1 common core text Book.

-----Question Paper Blue Print-----

**Part A (20 Marks)** सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः।

5 x 4 = 20

1. द्वयोः एकस्य श्लोकपूरणम् भावलेखनम् (एकः अभिज्ञानात् अन्यः आतिथ्यात् -निर्दिष्टश्लोकेभ्यः)
2. द्वयोः एकस्य शब्दस्य सम्पूर्णतया रूपलेखनम्
3. षट्सु चतुर्णां धातूनां निर्दिष्टरूपलेखनम्
4. षट्सु चतुर्णां सन्धियोजनम्
5. षट्सु चतुर्णां विग्रगवाक्यलेखनम्

**Part B (40 Marks)** सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः।

5 x 8 = 40

6. द्वयोः निबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः। (एकैकः प्रश्नः अभिज्ञानातिथ्यपाठयोः)
7. द्वयोः निबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः। (एकैकः प्रश्नः उन्नतिविविक्तपुष्पकरण्डयोः)
8. द्वयोः निबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः। (एकैकः प्रश्नः मूर्खब्राह्मणमूर्खपण्डितकथयोः)
9. षट्सु चतुर्णां सन्दर्भवाक्यानि लेखनीयानि। (अभिज्ञानातिथ्यमूर्खतापाठेभ्यः)
10. षट्सु चतुर्णां लघुसमाधानानि लेखनीयानि। (अभिज्ञानातिथ्यमूर्खतापाठेभ्यः)

**SRR & CVR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE (AUTONOMOUS)**

Vijayawada 520004

Time: 3 hrs]

[Max. Marks 60

(Q.Nos. 2,3,4,5 and 10 should be answered in Sanskrit using Devanagari script

2,3,4,5 तथा 10 प्रश्नाः संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या समाधेयाः।)

Part A (20 Marks)

All questions carry equal Marks. सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः (5x4=20)

1. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत।

अ) अहं तामानयिष्यामि.....नभःस्थले॥

आ) स वै तेभ्यो.....मनः परम्।

2. एकं शब्दं सम्पूर्णतया लिखत।

अ) देव आ) भानि

3. चतुर्णां निर्दिष्टपुरुषे अन्यवचनरूपाणि लिखत।

1.अभवत् 2. लिखतु 3. पश्येत् 4. गमिष्यति 5. अपठत् 6. तिष्ठतु

4. चत्वारि सन्धत

1. राम+अनुजः 2. तथा + एव 3. वसन्त+ऋतुः 4. हर + ए 5. नर + इन्द्रः 6. इति + अत्र

5. चतुर्णां विग्रहवाक्यानि लिखत।

1. मासपूर्वः 2. कार्यदक्षः 3. नीलोत्पलम् 4. पुरुषव्याघ्रः 5. विद्याधनम् 6. रामलक्ष्मणौ

Part B (40 Marks)

All questions carry equal Marks. सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः (5x8=40)

6. सुग्रीवः रामं कथमाश्वासयामास?

अथवा

रन्तिदेवस्य दानशीलतां वर्णयत।

कविः अटलबीहारीवाजपेयी कीदृशमौन्नत्यं प्रार्थयामास?

अथवा

विविक्तपुष्पकरण्डः इति पाठ्याभागस्य सारांशं लिखत।

8. बुद्धिहीनाः मूर्खब्राह्मणाः कथं विनष्टाः?

अथवा

11. लोकज्ञानरहिताः पण्डिताः कथं हास्यतां प्राप्ताः?

9. चत्वारि ससन्दर्भं व्याख्यात।

1. नूपुरेत्वभिजानामि नित्यं पादाभिवन्दनात्।
2. राजन्, मे दीयतामन्नं सगणाय बुभुक्षते।
3. न च राजप्रतिग्रहो बुद्ध्या लभ्यते विद्यां विना।
4. धर्मस्य त्वरिता गतिः।
5. न शक्या सा जरयितुमपि सेन्दैः सुरासुरैः।
6. न कामयेहं गतिमीश्वराणाम्।

10. चतुर्णां लघुसमाधानानि लिखत।

1. वाल्मीकिः आदिकविरिति निरूपयत।
2. व्यासमहर्षेः जगद्गुरुत्वम् उपपादयत।
3. पञ्चतन्त्ररचनासन्दर्भं विवृणुत।
4. पञ्चतन्त्रस्य अध्ययनेन किं प्रयोजनं भवति?
5. रामायणे कति काण्डाः सन्ति? तान् विलिखत।
6. व्यासस्य नामानि लिखत।

-----Syllabus for CBCS Semester II-----

SEMESTER -II PAPER - II POETRY, PROSE AND GRAMMAR - II

UNIT - I

POETRY

VASISHTHASRAMAGAMANAM -

Raghuvamsam - 1<sup>st</sup> Canto - 35 - 54 Slokas

[selected slokas for translation 36, 37, 40, 44, 46, 49, 50, 51]

UNIT - II

POETRY -

GANGAAVATARANAM -

Bhoja's Champu Ramayanam - Balakanda

UNIT - III

PROSE

1. PUSHPODBHAVA CHARITAM -

Dasakumaracharitam -Purvapeethika Ch 4

2. KRSHIPHALAM - From KAALAAYA TASMAI

NHMAH - 20<sup>th</sup> Chapter - written by Ogeti Parikshit

Sarma Page : 273 - 277

UNIT - IV GRAMMAR

1. शब्दाः (declensions) रमा, मतिः, मातुः, फलम्, वारि, मधु

2. धातवः (conjugations) रम्, भाष्, वन्द, लभ, मुद्

(वर्तमाने लट्, अनद्यतन लङ्, भविष्यति लृट्, आशिषि लोट्, विधिलिङ्)

UNIT - V GRAMMAR

1. सन्धयः (sandhi) ( हल् विसर्ग सन्धि प्रभेदाः)

श्चुत्व, ष्टुत्व, जश्त्व, अनुनासिक, अनुनासिकद्विकत्व, लत्व, विसर्गसन्धिप्रभेदाः

2. समासाः (compounds) अव्ययीभावः, बहुव्रीहिः

Syllabus added:

History of Sanskrit Literature:

1. Vedas

2. Upanishads

3. Pancha Mahakavyas (Assignment/Seminar only)

Prescribed Text book:

Viswabharali - II

Common Core text book

-----Question Paper Blue Print-----

Part A (20 Marks) सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः।

5 x 4 = 20

1. द्वयोः एकस्य श्लोकपूरणम् भावलेखनम् (वसिष्ठाश्रमगमने - निर्दिष्टश्लोकेभ्यः) 02-05-07-09-11  
12-15-17-18-20
2. द्वयोः एकस्य शब्दस्य सम्पूर्णतया रूपलेखनम्
3. षट्सु चतुर्णां धातूनां निर्दिष्टरूपलेखनम्
4. षट्सु चतुर्णां सन्धियोजनम्
5. षट्सु चतुर्णां विग्रगवाक्यलेखनम्

Part B (40 Marks) सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः।

5 x 8 = 40

6. द्वयोः निबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः। (वसिष्ठाश्रमगमनात्)
7. द्वयोः निबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः। (गङ्गावतरणात्)
8. द्वयोः निबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः। (एकैकः प्रश्नः पुष्पोद्भवकृषिफलपाठयोः)
9. षट्सु चतुर्णां सन्दर्भवाक्यानि लेखनीयानि। (गद्यपद्यपाठेभ्यः)
10. षट्सु चतुर्णां लघुसमाधानानि लेखनीयानि। (गद्यपद्यपाठेभ्यः)

**SRR & CVR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE (AUTONOMOUS)**

Vijayawada 520004

Time: 3 hrs]

[Max. Marks 60

(Q.Nos. 2,3,4,5 and 10 should be answered in Sanskrit using Devanagari script

2,3,4,5 तथा 10 प्रश्नाः संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या समाधेयाः।)

Part A (20 Marks)

All questions carry equal Marks. सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः (5x4=20)

1. एकं श्लोकं पूरयित्वा भावं लिखत।  
इ) स्निग्धगम्भीर.....विद्युदैरावाताविव।।  
ई) सेकान्ते.....पायिनाम्।
2. एकं शब्दं सम्पूर्णतया लिखत।  
आ) वारि आ) मति
3. चतुर्णां निर्दिष्टपुरुषे अन्यवचनरूपाणि लिखत।  
1. अरमत 2. वन्दताम् 3. मोदेत 4. रमते 5. लप्स्यते 6. अभाषत
4. चत्वारि सन्धत  
1. हरिस्+शेते 2. नृपः+जयति 3. वाक्+ईशः 4. हरिः + अवदत् 5. कुर्वन् + एव 6. नराः+च
5. चतुर्णां विग्रहवाक्यानि लिखत।  
1. प्रत्यहम् 2. द्वित्राः 3. महाबलः 4. चक्रपाणिः 5. यथाशक्ति 6. सूपप्रति

Part B (40 Marks)

All questions carry equal Marks. सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः (5x8=40)

6. राजदम्पत्योः वशिष्ठाश्रमं प्रति प्रयाणं कथमभूत्?  
अथवा
7. वशिष्ठाश्रमं वर्णयत।
8. चम्पूकाव्यलक्षणं निर्दिश्य चम्पूरामायणस्य स्थानम् उपपादयत?  
अथवा
9. भगीरथः किमर्थं घोरं तपस्तेपे?

10. पुष्पोद्भवः बालचन्द्रिकां कथं परिणीतवान्?

अथवा

11. जगति कृषीवलानां प्राधान्यं लिखत।

12. चत्वारि ससन्दर्भं व्याख्यात।

1. आमोदमुपजिघ्रन्तौ स्वनिःश्वासानुकारिणम्।
2. अपि लङ्घितमध्वानं न बुबुधे बुधोपमः।
3. सोऽयमापगामाप गामिव।
4. क्षणमात्रमत्र स्थीयताम्।
5. सुभग, क्रूरकर्माणं दारुवर्माणं भवानेव हन्तुमर्हति।
6. स्वावलम्बनमपि भवति मानवसमाजस्य।

13. चतुर्णां लघुसमाधानानि लिखत।

1. कविकुलगुरुः कालिदासः विशदयत।
2. वसिष्ठाश्रमगमनम् इति पाठ्यभागात् विद्यार्थिभिः जातव्याः अंशाः के?
3. गङ्गा कथं जाह्नवी अभवत्?
4. पण्डिताः गद्यमुद्दिश्य किमिति वदन्ति?
5. केषां जन्म धन्यं भवति?
6. राष्ट्रस्य जीवातवः के?

**List of paper setters and examiners**

1. Dr. P. Umamaheswara Rao, Dr. V. S. Krishna Govt. Degree College, Visakhapatnam
2. Dr. R. Kameswara Sarma, Govt. Arts College, Rajahmundry
3. Dr. Srivalli, Govt. Arts College, Rajahmundry
4. Dr. D. N. Deekshit, Hindu College, Guntur
5. Dr. M. Sivaram, Andhra Loyola College, Vijayawada
6. Dr. Dhulipala Ramakrishna, Maris Stella College, Vijayawada
7. Dr. U. V. Ramana Murthy, Sarada College, Vijayawada

62

**SRR & CVR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE (AUTONOMOUS)**

VIJAYAWADA 520004

-----Syllabus for CBCS Semester III-----

**SEMESTER -3, PAPER – 3 DRAMA, UPANISHAD AND ALANKARA**

UNIT – I	Old Drama	1. DUTAVAKYAM – One Act Play Written by Bhasa
UNIT – II	Modern Drama	1. ASANINIRASAM Written by Kavisamrat Viswanatha Satyanarayana, Published in 1954
UNIT – III	Upanishad	SIKSHAVALLI - SISHYANUSASANAM From Taittiriya Upanishad
UNIT – IV	Alankara	1. Upama, 2. Ananvaya, 3. Utpreksha, 4. Aprastutaprasamsa, 5. Dipakam and 6. Drishtanta from Chandraloka of Jayadeva
UNIT – V	Grammar	1. KRIT Pratyayas – Ktva, Kta, Lyap, Tumun, Satr, Sanac, Tavya 2. SABDAS – Vac, Marut, Bhagavat, Rajan, Vidvas, Manas, Asmad, Ushmad

Additional Reading:

History of Sanskrit Literature (Poets) – For Project Work  
Kavya Definition and Varieties – For Seminar

Recommended Text Book: Viswabharati – 3, Published by Maruti Publishing House, Railpet, Guntur- 1

Q2: अनुवादः: 20 sentences only

-----Question Paper Blue Print-----

Part A (20 Marks)सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः।

5 x 4 = 20

1. द्वयोः एकस्य कविपरिचयः (भासविश्वनाथयोः)
2. षट्सु चतुर्णां उपनिषद्वाक्यानाम् अनुवादः।
3. त्रिषु एकस्य अलङ्कारस्य लक्षणोदाहारणलेखनम्
4. षट्सु चतुर्णां निर्दिष्टकृत्-प्रत्यययोजनम्
5. त्रिषु एकस्य शब्दस्य सम्पूर्णतया रूपलेखनम्

Part B (40 Marks)सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः।

5 x 8 = 40

6. द्वयोः निबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः।(दूतवाक्यात्)
7. द्वयोःनिबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः। (अशनिनिरासात्)
8. द्वयोः निबन्धप्रश्नयोः एकः समाधेयः। (उपनिषदः)
9. षट्सु चतुर्णां सन्दर्भवाक्यानि लेखनीयानि। (दूतवाक्य-अशनिनिरास-शिष्यानुशासनपाठेभ्यः)
10. षट्सु चतुर्णां लघुसमाधानानि लेखनीयानि। (दूतवाक्य-अशनिनिरास-शिष्यानुशासनपाठेभ्यः)

**SRR & CVR GOVERNMENT DEGREE COLLEGE (AUTONOMOUS)**

Vijayawada 520004

Time: 3 hrs]

[Max. Marks 60

(Note: While answering questions on grammar, Devanagari script should be used.

व्याकरणसम्बद्धप्रश्नाः संस्कृतभाषायां देवनागरीलिप्या समाधेयाः।)

Part A (20 Marks)

All questions carry equal Marks. सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः (5x4=20)

1. एकस्य समाधानं लिखत।
  - अ) भासमहाकवेः परिचयं कुरुत।
  - आ) कविसम्राट् विश्वनाथसत्यनारायणम् उद्दिश्य लघुटिप्पणीं लिखत।
2. चतुर्णां वाक्यानां अन्धभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत।
  - अ) मातृदेवो भव।
  - आ) स्वाध्यायान्मा प्रमदः।
  - इ) श्रद्धया देयम्।
  - ई) सत्यं वद।
  - उ) धर्मान्न प्रमदितव्यम्।
  - ऊ) एष आदेशः।
3. लक्ष्यलक्षणपूर्वकम् एकम् अलङ्कारं विशदयत।
  1. उपमा
  2. दीपकम्
  3. उत्प्रेक्षा
4. चतुर्णां निर्दिष्टकृत्प्रत्ययान् योजयित्वा रूपाणि लिखत।
  1. लिख् + क्त्वा
  2. भू + तुमुन्
  3. वन्द् + शानच्
  4. वि+ज्ञा + ल्यप्
  5. गम् + तव्य
  6. नी + क्त
5. एकं शब्दं सम्पूर्णतया लिखत।
  1. सजन्
  2. विद्वस्
  3. अस्मद्

Part B (40 Marks)

All questions carry equal Marks. सर्वेषामपि प्रश्नानां समानाङ्काः (5x8=40)

6. दूतवाक्ये सुयोधनस्य पात्रचित्रणं कुरुत?  
अथवा  
दूतवाक्ये श्रीकृष्णस्य पात्रचित्रणं कुरुत?
7. द्वाविंशतिवायुविभेदज्ञानवत् एव शक्यम् किमिति विशदयत।  
अथवा  
अर्जुनविहितम् अशनिनिरासम् उपवर्णयत।
8. गुरुः शिष्यान् किमनुशास्ति?  
अथवा  
शिष्यानुशासनम् इति पाठ्यांशस्य उपादेयताम् उपवर्णयत।
9. वत्वारि ससन्दर्भं व्याख्यात।  
a. क्षितिरखिलापि भवेन्ममासपत्ना।  
b. नक्षत्रमध्य इव पर्वगतः शशाङ्कः।  
c. पुनर्विद्युर्वध एव मृत्युः।  
d. निग्रहवेलासाधवो दुर्जनाः।  
e. सत्यं वद। धर्मं चर।  
f. यान्यस्माकं सुचरितानि तानि त्वयोपास्यानि।
10. चतुर्णां लघुसमाधानानि लिखत।  
a. काव्येषु किं रम्यम्?  
b. राज्यं नाम किम्?  
c. श्रीमद्रामायणकल्पवृक्षरचनायै श्रीमता विश्वनाथसत्यनारायणमहाशययेन सम्प्राप्तः पुरस्कारविशेषः कः?  
d. अर्जुनस्य दशविधनामानि निर्दिशत।  
e. शिष्यानुशासनम् कस्याम् उपनिषदि प्रोक्तम्?  
f. उपनिषत् इति शब्दस्य कः अर्थः?